

РЕШЕНИЕ № 8
07.02.2013 год.

Приемане на Общински план за младежта за 2013 година

На основание чл. 21, ал. 1, т. 23 от ЗМСМА и чл. 26, ал. 2 от Правилник за организацията и дейността на Общински съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация и във връзка с чл. 16, ал. 1 от Закона за младежта, Общински съвет – Габрово РЕШИ:

Приема Общинския план за младежта за 2013 година.

- Приложение: 1. Общински план за младежта за 2013 г.
2. Протокол № 3 от заседание на Общинския консултативен съвет по въпросите за младежта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ОБС:

В. Сираков/

ПРОТОКОЛИСТ:

/Р. Русева/

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

2013 година

I. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ГАБРОВО

ВЪВЕДЕНИЕ

Младите хора и тяхната успешна професионална, социална и личностна реализация са важен приоритет на Община Габрово и предмет на целенасочена политика, прилагана, за да отговори на потребностите и интересите на тази целева група.

Разработването на Годишен план за младежта в община Габрово цели създаване на подходящи условия за съхранение, развитие и инвестиране в младежта. Изграждането на благоприятни условия за училищно и университетско образование, за неформално обучение, за участието на младите хора в обществения и икономически живот, за творчество и културни изяви, за приобщаването им към управлението на местно ниво, както и за връщане в Габрово на обучаващите се в страната и чужбина, ще допринесе за подобряване на демографската ситуация и е значим фактор не само за преодоляване на кризата, но и за повишаване качеството на живот.

Широкият обхват на проблемите на младите хора, налага прилагането на многосекторен подход в политиката за младежта. Необходимо е сътрудничество с други с образование, трудова заетост, здравеопазване, конкурентоспособност, както и осигуряване на конструктивен диалог с младите хора при формулирането, изпълнението и оценката на младежката политика.

ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

Национална стратегия за младежта (2012□2020)

Националната стратегия за младежта (2012□2020) е насочена към постигане на целите и изпълнение на мерките за развитие на младите хора в рамките на Европейския съюз, чийто пълноправен член е Република България от 1 януари 2007 г.

Националната стратегия за младежта (2012□2020) е съобразена с Конституцията, основните закони и подзаконови нормативни актове, изследвания и национални стратегически документи. Тя е ориентирана към изграждане и реализиране на единна, последователна и устойчива младежка политика в България, основана на многосекторния подход, междусекторното сътрудничество и съвместното управление с младите хора на национално, регионално, областно, общинско ниво.

Националната стратегия за младежта (2012□2020) е ориентирана към младите хора на възраст от 15 до 29 години, съобразно международните и европейските стандарти за работа с младежта.

✓ **Закон за младежта**

На 05.04.2012 г. Народното събрание приема Закон за младежта (Обн. ДВ, бр. 31 от 20.04.2012 г., в сила от 20.04.2012 г.). Нормативният акт създава законова уредба на обществените отношения в областта на младежта, свързани с осигуряване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие, участие на младите в обществения и икономическия живот и приобщаването им в процеса на управление на местно, областно и национално ниво.

✓ **Национална програма за младежта (2011 – 2015)**

Програмата е инструмент за изпълнение на приоритетите на националната политика за младите хора. Тя се базира на отчетените потребности на младите хора в страната и е в синхрон с приоритетите на европейската политика за младежта.

Програмата се осъществява от Национален център "Европейски младежки програми и инициативи" за периода 2011 – 2015 г.

Средствата за дейностите по програмата се осигуряват в рамките на бюджета на Министерството на образованието, младежта и науката (МОМН) за съответната година.

✓ **Общински план за развитие на община Габрово 2005 – 2013 г.**

В рамките на Общинския план за развитие е изготвен анализ на младежки дейности в община Габрово. Там се посочва се, че младежките организации в Габрово разчитат на добро сътрудничество и подкрепа от страна на местните власти и институции за осъществяване и развитие на дейността си, като за целта са посочили и своите очаквания, а именно:

- младите хора да станат приоритет на държавната, респективно местна политика;
- обособяване на специален фонд за младежки дейности, с който да бъде подкрепяни стойностни програми и инициативи, насочени към развитието на децата и младите хора в града;
- финансово подпомагане на активните младежки организации на конкурсен принцип;
- включване на младежките групи и организации в процесите на осъществяване на местната младежка политика и привличането им за свой партньор в изпълнението на съвместни проекти.

✓ **Стратегия за развитие на системата на средното образование на Община Габрово (2011 -2015 г.)**

Стратегията се основава на анализ на състоянието на средното образование в Община Габрово за периода от 2007 г. до 2010 г. Тя е насочена към подобряване качеството на образованието и гражданските му измерения чрез действено приобщаване на държавните институции, семейната среда, неправителствените организации и бизнес средата към процесите на обновление в българското училище.

Целта на оптимизираното взаимодействие и сътрудничество е разгръщането на личния интелектуален потенциал на подрастващите и формирането на интерес към самоусъвършенстване, осигуряване на професионална насоченост и подготовка за живота на базата на националните традиции и общочовешките хуманитарни ценности.

ДЕМОГРАФСКА ПЕРСПЕКТИВА

По данни на НСИ, към 2011 г., населението на възраст 15-29 год. в община Габрово е 10 059 лица. От тях 4543 са жени. В град Габрово живеят 9606 млади хора. Останалите са в селата на община Габрово.

Във възрастова група 15-29 год. учащите са 3961 лица.

За община Габрово са налице същите тенденции, характерни за България, като цяло. Целевата прогноза на НСИ показва, че в периода до 2020 г. броят на младите хора ще намалява, като особено рязко това ще се отрази във възрастова група 20-29 години.

Основните заключения за тенденциите в демографските процеси в Габрово в Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Габрово (2011 – 2015) са следните:

- ✓ Продължава устойчивата тенденция на намаляване на броя на населението в резултат на по-високата смъртност отколкото раждаемост. Намаляването на общия брой на населението и протичащите демографски процеси довеждат до обезлюдяване на определени по-малките населени места, най-вече в селските и планинските райони.
- ✓ Данните за област Габрово показват, че отрицателният естествен прираст на областта е по-висок от този за страната. За област Габрово коефициентът на естествения прираст на 1000 души от населението е -8,9%, а средното равнище за страната е с коефициент -4,3%, което е следствие на по-ниски нива на раждаемост и по-високи нива на смъртност.
- ✓ Друга обезпокоителна тенденция за община Габрово е застаряването на населението. Проблемът със застаряването е най-вече в резултат на намалената раждаемост. В селата по-голямата част от жителите са над 65 годишна възраст, а броят на самотните стари хора сред тях е преобладаващ. През последните години равнището на раждаемост в общината е на сравнително по-ниско ниво от средното за страната. Броят на децата родени и с настоящ адрес в Габрово, намалява с всяка измината година – от 587 деца през 2006 г. до 498 през 2010 г., 479 през 2011 г. През 2012 г. в областната болница в Габрово са се родили 493 деца, от тях с настоящ адрес в Габрово са 399.

Демографската картина за община Габрово, както и за цялата страна е неблагоприятна, населението застарява, както в резултат на естествените процеси на раждаемост и смъртност, така и в резултат на засилените миграционни процеси. Нарастването на обема на вътрешната миграция все по-често е продиктувано от икономически причини, в т.ч. търсене на работни места.

В този контекст, политиката на Община Габрово по отношение на младите хора, трябва да се насочи към подобряването на условията за живеене и бизнес, за разкриване на нови работни места, за насърчаване на раждаемостта и подобряване достъпа до социални, медицински и образователни услуги.

ФОРМАЛНО И НЕФОРМАЛНО УЧЕНЕ

Образователната мрежа на Община Габрово включва 15 училища и 10 детски градини, разположени в различни райони, 1 ДОВДЛРГ и 1 ВУЗ – Технически университет. Десет от училищата са общински /1 начално училище, 6 – основни, 2 – СОУ и 1 профилирана гимназия – ПМГ/, а останалите 5 държавни – 1 профилирана гимназия, 3 професионални гимназии и 1 помощно училище. Като извънучилищна

структура функционира Астрономическа обсерватория с планетариум. Мрежата от детски градини включва 10 общински детски заведения със 17 бази и три детски ясли.

В Общинския план за развитие на Община Габрово 2005 – 2013 са изведени няколко основни извода, свързани с образованието:

✓ Броят на учениците в общинските училища ежегодно намалява поради намалената раждаемост и поради преместването на семейства с деца в други градове на страната и в чужбина. Увеличен е броят на отпадащите ученици, преди да са навършили 16 години – предимно деца от ромския етнос.

✓ Увеличава се броят на отпадащите от обучение ученици след завършен VIII клас по социални и семейни причини и поради безсилие на родителите да мотивират децата си за продължаване на образованието си.

✓ В професионалните гимназии се осъществява прием в IX клас и през същата година учениците отпадат от обучение и не продължават образованието си. Това налага подобряване на педагогическото взаимодействие и индивидуална работа за изграждане мотивация за учебен труд, за адаптиране към условията и реда на учебното заведение и задържането в училище.

✓ Необходимо е да продължи включването на учебните и детски заведения във финансово обезпечени национални и международни програми, финансово обезпечени, които разширяват и допълват дейностите с децата и учениците и имат положителен ефект при формирането на подрастващите.

✓ Необходимо е разширяване на дейностите за работа с родителите и за приобщаването им, както към проблемите на училището, така и към сътрудничество при решаване проблемите със собствените им деца.

В сферата на младежката политика, неформалното образование се осъществява чрез младежки инициативи и дейности за свободното време, чрез дейности в групи от връстници, доброволчески дейности и др. Неформалното образование позволява на младите хора да придобият основни компетентности и допринася за личностното им развитие, социално включване и активно гражданство, чрез което подобрява и перспективите им за трудова заетост.

Образователните дейности в сферата на младежката работа предоставят значителна “добавена стойност” за младите хора, както и за икономиката и обществото като цяло, а в частност за повишаване на капацитета на организациите, за различните общности, системи и институции.

В тази връзка, през последните години популярността и необходимостта от признаване на неформалното образование все повече нараства. Много от чуждестранните университети считат неформалното образование за важна част от личностното развитие на младия човек и наличието на документ, признаващ това образование, повишава шансовете за прием в престижни учебни заведения. В рамките на Програма „Младежта в действие”, младите хора имат възможността да получи сертификат Youthpass, който описва и формализира неформалния образователен опит, получен в рамките на даден проект.

МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ И ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ

Основна характеристика на младежката общност в България през последните 20 години е нейната динамична промяна. Хората, които се характеризират като младежи, формираха своите основни ценности в периода на преход от тоталитарна към демократична, от затворена към пазарно ориентирана система.

Като най-характерна черта сред младите се очертава стремежът към независимост и самореализация – подчертан стремеж към самостоятелни решения и индивидуален подход към живота. Изследванията показват, че докато психологическата независимост на младия човек у нас силно нараства, то много по-силна е неговата социална и икономическа зависимост от родителското семейство.

Съгласно действащото законодателство в Република България, на 15 години младият човек става трудоспособен, като започването на работа на по-ранна възраст е при условията на специална закрила. Насочването на политиките за развитие би подпомогнало кариерната ориентация и би облекчило включването на трудоспособните млади хора в системата на трудовата заетост.

Според данните от Преброяване 2011 г. за гр. Габрово, икономически активни във възрастова група 15-29 години са 5174 лица, от които 4290 са заети, а 884 са се самоопределили като безработни.

Регистрираните безработни до 29 год. в Дирекция „Бюро по труда“ – Габрово към 31.01.2011 г. са 289 лица от гр. Габрово, а към 31.12.2011 г. – 294 лица.

В повечето случаи младите хора нямат практически и трудов опит по придобитата специалност след завършване на своето образование и трудно се включват на пазара на труда.

Младите хора без опит са в неблагоприятно положение в условията на повишаване на предлагането на труд в контекста на световната финансова и икономическа криза. Младежите с ниско образование и квалификация са сред първите, засегнати от влошените икономически условия.

Необходимо е да се положат усилия за плавното преминаване на младите хора от учебната скамейка към пазара на труда чрез разширяване на стажовете и практиките в реалния сектор. Често младите хора изпитват липса на необходимата информация за устройване на работа.

Не е наложена все още практиката на работодателите да инвестират в обучението квалификацията на младите работници и служители.

Голяма част от младите хора са демотивирани от предлаганото заплащане, както и от условията на работа.

През последните години, чрез средства по Оперативните програми на ЕС, Агенцията по заетостта реализира програми, насочени към насърчаване на работодателите за наемането на работа на младежи до 29 години:

- ✓ Схема “Ново работно място” има за цел да насърчи бизнеса да осигури обучение и заетост на безработни младежи до 29-годишна възраст за период от 6 до 12 месеца;
- ✓ Проект “Ново начало – от образование към заетост” – за младежи до 29 г., без трудов стаж по придобитата специалност в средното/ висшето училище;
- ✓ Проект “Първа работа” - целта е да бъде осигурена заетост на безработни младежи до 29-годишна възраст, посредством предоставяне на стимули за тяхното наемане, като предварително бъдат обучени съобразно потребностите на конкретния работодател;
- ✓ Проект „Шанс за работа” цели да допринесе за повишаване на конкурентоспособността на пазара на труда на безработни младежи до 29 години, отпаднали от училище и на безработни лица над 50 години чрез обучение, стажуване, чиракуване и придобиване на умения на работното място под ръководството на наставник;

Национална Програма “Старт на кариерата” дава възможност на младежи със завършено висше образование до 29-годишна възраст в рамките на 9 месеца да

придобият трудов стаж и опит по своята специалност в държавната администрация и създава предпоставки за осигуряване на последваща заетост.

Съществуват и други държавни мерки, целящи стимулиране наемаването на работа на младежи до 29 год., регистрирани в Бюрата по труда, както и наемаването на лица до 29 год. с увреждания или младежи, излизаци от социални домове.

ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ И УСЛУГИ

По данни на Евростат от 2011 г., дялът на младите българи, използващи ежедневно компютър за групата 16-24 г., е 82% (при средно за ЕС – 95%), докато за групата 25-34 г. той е 42% (при средно за ЕС – 64%).

Ежедневно потребяват интернет услуги 80 % от млади българи на възраст 15-24 г. – при средно за ЕС - 94%.

От началото на 2012 г. ИМКА – Габрово стартира реализацията на дейностите по проект «Развитие на младежките услуги и капацитета на МИКЦ Габрово», който е с продължителност две години. С осъществяването на проекта ИМКА - Габрово има за цел да насърчи цялостното развитие на младите хора в Габрово и областта и да стимулира тяхното активно участие в обществения живот, чрез утвърждаване на устойчив механизъм за предоставяне на качествени и достъпни младежки услуги.

ГРАЖДАНСКА АКТИВНОСТ И МЛАДЕЖКО ДОБРОВОЛЧЕСТВО

Отново по данни на Евростат за 2011 г., младежките организации все повече не се възприемат като среда за гражданска изява на младите хора. Едва 3.2 % от младежите са свързани с младежка организация. Едва 1.6 % от младите са ангажирани с членство в политическа организация. Младите хора предпочитат да се изявяват в неформални среди – събирания с приятели, спортни мероприятия, интернет клубове, интернет форуми и чатове.

Дялът на младежите, които не се интересуват от политика намалява през последните години. През 2011 г. той е 39% докато през 2001 г. е 42%. Все по-активни стават младите хора по теми, засягащи чувството им за справедливост, като екология, човешки права и т.н.

В Общинския план за развитие на община Габрово 2005-2013, на база анкетно проучване сред младежи на възраст 16-30 години, са очертани следните тенденции:

- ✓ 1/3 нямат ясно очертани цели и намерения за бъдещо развитие;
- ✓ младите хора активно търсят информация за възможности за реализация в големите градове и чужбина;
- ✓ младите хора не проявяват особен интерес към политическите и обществени събития;
- ✓ слаб е интересът по въпросите на междуличностните отношения;
- ✓ нараснал е интересът към работата на институциите за местно управление;
- ✓ положителна тенденция е ориентирането на младите хора към сдружаване в неправителствени организации.

С нарастване на възможностите за финансиране на младежки инициативи от Европейски фондове и Националната програма за младежта, през последните 5-6 години се забелязва активизиране на неправителствените организации, работещи по програми, свързани с младите хора.

От 2011 г. по Програма Култура на Община Габрово, на конкурсен принцип се финансират проекти, които стимулират развитието на гражданската инициатива в областта на културата и изкуството. Една от целите на Програма Култура е да се насърчава и подпомага развитието на младежта и активното ѝ участие в културния живот на общината. През 2011 и 2012 г. по тази Програма са финансирани общо 12 проекта на стойност 51 450 лв., като 6 от проектите са били в сферата на младежките дейности.

Във връзка със създаването на Общинският консултативен съвет по въпросите за младежта (ОКСВМ), от 16 институции и организации са получени данни относно реализирани дейности с младите хора през 2011 и 2012 г., от 9 е получена информация за планирани инициативи през 2013 г. При разработването на настоящия Общинския план за младежта в Община Габрово са включени някои от предложените от представителите на институциите и организациите дейности за 2013 г.

От предоставената от НПО информация е видно, че повечето от тях имат установени добри практики в областта на доброволчеството. Съществен принос в това отношение има ИМКА – Габрово, която стимулира и подпомага младите хора за активно доброволчество и участие, в рамките на дейността си като Регионален Център за работа с доброволци. В сферата на младежкото доброволчество ИМКА - Габрово работи по стандартите на Националния Алианс за работа с Доброволци и Европейския съюз на ИМКА. Всяка година ИМКА е домакин на традиционния Бал на доброволците и на официалната церемония за награждаване на отличените «Доброволци на годината».

Въпреки положителните тенденции и макар готовността на младите хора да участват в доброволчески акции да нараства, все още възможностите за доброволчески дейности, предлагани в общността, не са достатъчно популяризирани и не мотивират включването на по-широк кръг участници.

Не са развити достатъчно механизмите за публичното подпомагане на младежкото доброволчество, като важна проява на солидарност и гражданска активност и форма за неформално учене. От друга страна, правата на младите доброволци, особено на непълнолетните, се нуждаят и от законова закрила.

Голяма част от тези проблеми в близко бъдеще ще бъдат разрешени чрез подготвения проект на Закон за доброволчеството. Проектът регламентира статута на доброволеца, неговите права, задължения и отговорности, определя краткосрочното, дългосрочното и корпоративното доброволчество, както и изискванията при извършване на доброволчески дейности. Предвижда се държавата да подпомага и насърчава доброволческите дейности чрез финансови, икономически и други облекчения и стимули, определени в съответните закони.

Към момента на територията на община Габрово най-активно с младежи – доброволци работят следните организации: ИМКА Габрово, Български младежки червен кръст, Сдружение „Социален диалог 2001“, както и младежката структура към Общинския съвет по наркотични вещества - Габрово.

ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ

Възпитанието на младите хора във воденето на здравословен начин на живот е едно от най-важните условия за тяхната успешна реализация.

И въпреки, че постепенно голяма част от младежите избират здравословният начин на живот – правилно хранене, спорт, неупотреба на алкохол и цигари,

продължават да са налице тревожни тенденции по отношение на рисково за здравето поведение сред тях.

Съществуващата система на здравно образование не води в достатъчна степен до формирането на нагласи за здравословен начин на живот и развиване на умения за справяне с житейските проблеми и преодоляване на рискови ситуации.

Превантивната работа сред младите хора следва да е насочена основно в няколко направления:

✓ Превенция на разпространението на ХИВ/СПИН и полово предавани болести; подобряване и контрол на сексуалното и репродуктивно здраве;

През 2012 г. в страната са регистрирани нови 139 ХИВ-позитивни лица, като за същия период на миналата година техният брой е бил 183, т.е. не се наблюдава тенденция за увеличаване на случаите през 2012 г. Близко 45% от новорегистрираните са млади хора на възраст под 29 години, като са регистрирани и 5 непълнолетни лица, които живеят в особено рискова среда.

В РЗИ Габрово през 2012 са изследвани близо 600 души за ХИВ. Всеки желаещ може да се изследва анонимно и безплатно в Микробиологичната лаборатория на Регионална здравна инспекция - Габрово.

✓ Превенция употребата на психоактивни вещества;

През 2011г., със съдействието на Национален фокусен център за наркотици и наркомани, изследователски екип от Общински съвет по наркотични вещества (ОбСНВ) - гр. Габрово проведе проучване относно някои аспекти от здравното поведение, оценки и нагласи сред учениците в града. Целта на изследването е да подпомогне оформянето на адекватна картина на социално значими проблеми и явления и по-специално употребата на цигари, алкохол и други психоактивни вещества сред учениците, както и тяхното отношение и информираност относно наркоманиите.

В периода април-май 2011 г. бяха анкетирани общо 1204 ученици от 65 паралелки в 15 училища в гр. Габрово, от които 908 ученици от 9 до 12 клас като основна извадка (над 40 % от цялата страна в посочения диапазон) и 296 ученици от 7 и 8 клас като контролна група.

33,4 % от учениците в град Габрово признават, че пушат ежедневно или почти ежедневно.

79,1% от анкетираните ученици заявяват, че са употребявали алкохол през последните 30 дни и още 13,5% през последната година. Едва 3,0% никога не са пили алкохол. Ежедневно през последните 30 дни са употребявали алкохол 5,6% от учениците в Габрово, като този дял е по-висок от регистрирания среден за цялата страна (3,6%). В Габрово е най-голям и дялът (24,9%) на консумиралите алкохол средно 1-2 дни седмично, което отговаря на ритмичността на дискотечния живот.

На близо 4/5 от учениците в град Габрово им се е случвало да се напият, на 16,1 % това се случва често. 19,2 % от тях никога не са се напивали.

Половината (50,8%) от учениците в Габрово споделят, че са присъствали на купон, на който са се вземали наркотици. Трябва да се отбележи, че всеки шести (17,8 %) е присъствал често на такива партита.

На въпроса дали биха са се съгласили да опитат някакъв наркотик, ако техен приятел им предложи, по-голяма част (63,3%) от учениците биха отказали. Все пак е

показателно, че всеки девети (10,9 %) би приел, а всеки четвърти (24,0 %) не е сигурен как би постъпил. Или общо малко над една трета (34,9%) от учениците в Габрово са в различна степен с потенциална бъдеща употреба.

Най-употребяваното сред учениците психоактивно вещество в периода 12 месеца преди провеждане на изследването е марихуаната (29,4 %). Следват - амфетамини (6,5 %), хашиш (6,4 %) и инхаланти (3,0 %). Най-малко са се употребявали метадон, хероин, други опиати и LSD.

При актуалната употреба (през последните 30 дни) учениците отново посочват най-много марихуаната (15,1 %). Следват хашиш (4,2 %), амфетамини (2,7 %) и инхаланти (1,8 %). Метадонът, хероинът и другите опиати запазват позициите си на най-малко употребявани психоактивни вещества.

✓ Превенция на затлъстяването чрез изграждане на умения по отношение на здравословното хранене и подобряване на физическата активност на младите хора;

Регионалната здравна инспекция е институцията, която отговаря в региона за реализиране на широкообхватни дейности по отношение на общественото здраве на населението, и в частност сред младите хора. РЗИ – Габрово работи по програми за ограничаване употребата на ПАВ, профилактика и контрол на ХИВ/СПИН, подобряване на репродуктивното здраве, психичното здраве и физическата активност.

От 2002 г. в Община Габрово е създаден Общински съвет по наркотични вещества, а от 2006 г. - Превантивно-информационен център по проблемите на зависимостите и Младежки съвет по наркотични вещества. Дейността им е насочена към организиране и реализиране на дейности, свързани с превенция на зависимостите – провеждане на тренинги, обучения, дискусии, кампании, както и различни инициативи за осмисляне на свободното време на младите хора.

Освен тези институции, няколко неправителствени организации също работят предимно в посока превенция на рисковото поведение сред децата и младежите.

Сдружение „Социален диалог 2001” е подизпълнител на Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” към Министерство на здравеопазването. Дейностите на сдружението са насочени предимно към превенция и скрининг на разпространението на ХИВ/СПИН и употребата на наркотици.

Българският младежки червен кръст също работи по програми, свързани с повишаване информираността на младите хора по проблемите на зависимостите, полово предаваните заболявания, репродуктивното здраве, здравословното хранене и др. БМЧК организират и провеждат обучения по първа долекарска и първа психологична помощ.

Имайки предвид, че превенцията на рисковото поведение сред младите хора се състои до голяма степен в създаване на условия за тяхната изява, в предлагане на разнообразни дейности, отговарящи на потребностите и интересите им, то всички неправителствени организации на територията на община Габрово, които работят с младежи, имат своята незаменима роля за стимулиране на здравословния начин на живот.

Развитието на спорта, като начин за превенция на рисковото поведение, изграждане на умения и формиране на нагласи за здравословен начин на живот, е сред приоритетите на Община Габрово. На територията на общината осъществяват своята дейност над 40 спортни клуба. Общинска спортна база се ползва от над 20 спортни клуба. Броят на обхванатите и редовно посещаващи тренировъчни занимания надхвърля 1 800 спортисти, а картотекирани и участващи в състезания - над 1 200

спортисти. Голямата част от спортистите са именно в младежката възраст - 15-29 години. Ежегодно, с решение на Общински съвет Габрово, се определя размера на целева субсидия за подпомагане дейността на лицензирани и регистрирани за извършване на дейност в обществена полза спортни клубове. За 2012 г. субсидията е в размер на 210 000 лева.

СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА

До навършване на 18 години младежите в риск са обхванати от Закона за закрила на детето.

Действащата нормативна уредба регламентира реда за ползване на социални услуги в общността или в специализирани институции и след 18-та година, до навършване на 20 годишна възраст, ако младежът учи.

На територията на община Габрово съществуват следните социални услуги за младежи до 18 години в риск:

- ✓ Център за обществена подкрепа към Община Габрово;
- ✓ Център за обществена подкрепа към ИМКА - Габрово;
- ✓ Център за обществена подкрепа към „SOS Детски селища”;
- ✓ Дневен център за деца и младежи с увреждани;
- ✓ Център за социална рехабилитация и интеграция за деца от аутистичния спектър „Келер”;
- ✓ Дом за деца лишени от родителски грижи «Христо Райков».

За млади хора над 18 години са налице следните социални услуги:

- ✓ Център за настаняване от семеен тип за младежи над 17 г., напускащи социална институция;
- ✓ Наблюдавано жилище - за младежи над 18 г. напускащи специализирани институции и в риск от общността;
- ✓ Дневен център за възрастни увреждания;
- ✓ Център за социална рехабилитация и интеграция на зрително затруднени лица;
- ✓ Звено „Майка и бебе”.

Положителна тенденция е, че в много от проектите и инициативите на различни НПО, приоритетно се ангажират деца и младежи в неравностойно положение, което е от голямо значение за тяхното социално включване и реинтеграция.

МЛАДЕЖКАТА ПРЕСТЪПНОСТ

От 14-тата година възниква възможността за реализиране на наказателна отговорност по отношение на младия човек за извършени от него престъпления.

По данни на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни при Община Габрово, през 2011 г. на отчет в Детска педагогическа стая /ДПС/ са водени 131 деца, като 35 от тях са заведени на отчет през годината (5 – малолетни и 30 – непълнолетни).

През 2011 г. за извършени противообществени прояви през ДПС са преминали 28 деца, от които по 3 малолетни момчета и момичета, 13 непълнолетни момчета и 9 непълнолетни момичета.

Бягствата от дома отново са основната противообществена проява, като извършители са основно момичета, но броят на момчетата се увеличава в сравнение с предходната година. За съжаление се е увеличил броят на децата, употребяващи наркотични вещества – 9 през 2011 срещу 6 през 2010 и срещу 3 през 2009 г.

За 2011 г. през ДПС са преминали общо 56 деца за извършени престъпления, което е с 33% по-малко в сравнение с миналата година. От тях 6 са малолетни и 50 – непълнолетни. Отново най-голям брой деца са преминали за извършени кражби – 35, но това е с 42,6% по-малко в сравнение с 2010 г.

През 2011 г. са осъдени общо 10 непълнолетни лица, от които 1 – реално, 8 – на пробация и 1 – на обществено порицание.

УПРАВЛЕНИЕ НА МЛАДЕЖКАТА ПОЛИТИКА

През месец ноември 2012 г., на основание на чл.15, ал. 6 от Закона за младежта, Община Габрово инициира създаването на Общинският консултативен съвет по въпросите за младежта (ОКСВМ), който следва да подпомага Кмета при провеждане на общинската политика за младежта. Интерес към включване в състава на ОКСВМ проявиха повече от 30 институции, неправителствени организации, младежки структури към политически партии, ученически и студентски съвети, спортни клубове и други.

На база на получените официални писма от организациите, Общински съвет – Габрово взе решение за създаване на ОКСВМ, в състава на който влязоха единадесет представители на неправителствени организации, трима представители на младежки структури към политически партии, двама представителя на ученически младежки съвети, един представител на студентски съвет, трима представители на спортни клубове, двама журналисти и осем представители на институции, работещи по проблемите на младежта.

Създаването на ОКСВМ има няколко основни цели:

- ✓ да се отговори на необходимостта от създаване и развитие на партньорска мрежа между институциите и неправителствените организации, работещи с млади хора;
- ✓ да се подкрепят различни младежки инициативи и се подпомогне тяхното реализиране;
- ✓ да се даде гласност на предложения за решения на актуални проблеми и въпроси на младите хора;
- ✓ да се изработи устойчив механизъм за привличането на младежите в обществения живот и стимулиране на участието им във вземането на решения във връзка с техните интереси.

Създаването на ОКСВМ се обуславя от необходимостта за развитие на механизми, включващи младежите в процеса на вземане на решения. Подпомагайки развитието на младите хора и изграждането на активната им гражданска позиция, се дава възможност те да огласяват своите проблеми и потребности, както и да споделят своята отговорност и ангажираност при вземането на решения.

II. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА

Приоритетите при провеждане на общинската политика за младежта в Габрово са изведени в съответствие със стратегическите цели на Националната стратегия за младежта 2012 – 2020:

ПРИОРИТЕТ 1.

Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора.

Специфични цели:

- ✓ Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора;
- ✓ Насърчаване на икономическата активност на младите хора.

ПРИОРИТЕТ 2.

Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги. Насърчаване на творческите умения и инициативи на младите хора.

Специфични цели:

- ✓ Формиране на информационна политика, насочена към младите хора;
- ✓ Осигуряване на достъп до услуги за развитие, основани на младежката работа, индивидуалния подход и оценка на конкретните потребности и особености на младежката възраст;
- ✓ Стимулиране на неформалното учене сред младите хора;
- ✓ Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора.

ПРИОРИТЕТ 3.

Насърчаване на здравословния начин на живот.

Специфични цели:

- ✓ Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора;
- ✓ Повишаване на сексуалната култура на младите хора;
- ✓ Насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора.

ПРИОРИТЕТ 4.

Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

Специфични цели:

- ✓ Осигуряване на социални услуги за младите хора в неравностойно положение;
- ✓ Ограничаване на предаването на социалното изключване между поколенията.

ПРИОРИТЕТ 5.

Развитие на младежкото доброволчество

Специфични цели:

- ✓ Създаване на повече доброволчески възможности за младите хора;
- ✓ Гарантиране правата на младите доброволци;
- ✓ Популяризиране на доброволството.

ПРИОРИТЕТ 6.*Повишаване на гражданската активност*

Специфични цели:

- ✓ Насърчаване на самоорганизирането на младите хора;
- ✓ Насърчаване на гражданското образование и обучение;
- ✓ Осигуряване на ефективно представителство на интересите на младите хора във формирането, изпълнението и оценката на секторните политики на национално, регионално, областно и общинско ниво.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

ПРИОРИТЕТ 1. НАСЪРЧАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ И КАРИЕРНОТО РАЗВИТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА			
ДЕЙНОСТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ВОДЕЩА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Провеждане на обучения по кариерно ориентиране за ученици до 12 клас.	2013 г.	Център за кариерно ориентиране - Габрово	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и „Европейски социален фонд”
Организиране и провеждане на училищни форуми по кариерно ориентиране.	май – юни 2013 г.	Център за кариерно ориентиране - Габрово	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и „Европейски социален фонд”
Провеждане на кампания, свързана с проблемите на младежката безработица, включваща: - организиране на дискусии и срещи между работодатели и търсещи работа; - изготвяне на общинска карта „Образование – реализация”;	2013 г.	МО на БСП	БСП
Провеждане на кампания "Подай ръка на младите майки", насочена към консултиране на бъдещи и настоящи майки, включваща консултиране по трудово - правни въпроси на работното място и в интернет пространството.	2013 г.	СНЦ "МФ 21 век"	СНЦ "МФ 21 век"
Провеждане на кампания	2013 г.	СНЦ "МФ 21	СНЦ "МФ 21 век"

"Трудът на младите - достоен и оценен" за запознаване на работници, служители и безработни младежи за техните права и възможностите им за реализация на трудовия пазар.		век"	
Организиране на "Седмица за достоен труд на младите хора".	2013 г.	СНЦ "МФ 21 век"	СНЦ "МФ 21 век"
ПРИОРИТЕТ 2. ПОДОБРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО ИНФОРМАЦИЯ И КАЧЕСТВЕНИ УСЛУГИ. НАСЪРЧАВАНЕ НА ТВОРЧЕСКИТЕ УМЕНИЯ И ИНИЦИАТИВИ НА МЛАДИТЕ ХОРА.			
ДЕЙНОСТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ВОДЕЩА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Реализиране на информационна кампания за популяризиране на услуги за подрастващи и младежи.	февруари - март 2013 г.	МИКЦ – Габрово	НЦЕМПИ по програма МИКЦ
Предоставяне на младежки услуги - информация, консултиране.	януари - ноември 2013 г.	МИКЦ – Габрово	НЦЕМПИ по програма МИКЦ
Предлагане на качествени информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности на младите хора: - поддържане на база данни с младежките организации на територията на община Габрово на сайта на Община Габрово; - издаване на електронен справочник с актуална информация за младежки, спортни и други организации, предоставящи услуги за млади хора;	2013 г.	Община Габрово	Средства от Републиканския бюджет за делегирани дейности /ЦОП към Община Габрово/, Община Габрово
Провеждане на „Панорама на средните училища в Община Габрово” - за професионалната ориентация на завършващите седми клас и основно	април 2013 г.	Община Габрово	Община Габрово

образование ученици от областта.			
Организиране на дискуссионни срещи с младежи в малките населени места за популяризиране на възможностите, които предлагат Европейските фондове по различни програми.	2013 г.	МО на БСП	БСП
Организиране на информационни срещи и часове на класа за зрелостниците от училищата на територията на община Габрово, за запознаване с възможностите за европейско финансиране, насочено към младите хора.	2013 г.	Областен Информационен център - Габрово	ОП „Техническа помощ”
Организиране на информационна среща с членовете на Общинския консултативен съвет по въпросите на младежта за запознаване с възможностите за финансиране по европейски програми.	април 2013 г.	Областен Информационен център - Габрово	ОП „Техническа помощ”
Разширяване и подобряване на услугите в общността за социална реинтеграция на млади правонарушители, оказване на помощ и подкрепа на деца и младежи с поведенчески проблеми.	2013 г.	МКБППМН ЦОП „ИМКА” ЦОП към Община Габрово	Средства от Републиканския бюджет за делегирани дейности /МКБППМН, ЦОП „ИМКА” и ЦОП към Община Габрово/
Провеждане на индивидуални консултации за млади хора и родители по проблемите на наркотиците и наркозависимостите.	2013 г.	Общински съвет по наркотични вещества /ОбСНВ/и Превантивно-информационен център /ПИЦ/ към Община Габрово	Средства от Републиканския бюджет за делегирани дейности /ОбСНВ и ПИЦ към Община Габрово/
„Кино без салон” - образователна инициатива, насочена към запознаване с основните тенденции в историята на киното.	2013 г.	ЦНОКД Алос	Програма „Публики” на Национален фонд „Култура”

Реализация на проект „Паралелни стъпки, паралелни пространства“, насочен към млади артисти, ученици и студенти в сферата на визуалните изкуства.	2013 г.	ЦНОКД Алос	Фондация „Америка за България“
Реализиране на дебютни изяви на млади артисти и архитекти от Габрово и региона.	2013 г.	ЦНОКД Алос	Програма „Дебюти“ на Национален фонд „Култура“
Реализиране на Културни събития „Локация център“, с активното включване на младежи в планираните инициативи.	юни 2013 г.	Сдружение Артерия	Проект
Организиране и провеждане на скейтърски фестивал.	август 2013 г.	Неформалното движение NINJA SQUAD	Община Габрово
Организиране и провеждане на събития в рамките на „Дни на Софийския университет“, във връзка със 125 години от създаването на СУ „Св. Климент Охридски“	април – май 2013 г.	СУ „Св. Климент Охридски“ Община Габрово	Община Габрово
Организиране и провеждане на информационни събития за представяне пред габровските младежи на висши учебни заведения от страната.	2013 г.	Община Габрово	Община Габрово
„Моето шарено лято“ – организиране на лятната ваканция на село от НЧ „Христо Ботев – 2008“ – с. Гарван.	юни – септември 2013 г.	НЧ „Христо Ботев – 2008“ – с. Гарван	НЧ „Христо Ботев – 2008“ – с. Гарван
Реализиране на проект „НеЗабравено имане“ – опознаване традициите на родния край и пренасянето им в бъдещето.	2013 г.	НЧ „Христо Ботев – 2008“ – с. Гарван	НЧ „Христо Ботев – 2008“ – с. Гарван
Програма „Култура и младежки дейности“ – финансиране на конкурсен принцип на проекти, насочени към децата и младите хора в града.	2013 г.	Община Габрово	Община Габрово
ПРИОРИТЕТ 3.			
НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ			
ДЕЙНОСТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ВОДЕЩА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ

Провеждане на тренинги, дискусии и прожекции на филми за превенция употребата на наркотици сред ученици от 5-12 клас по разработената от ПИЦ – Габрово програма „Информираният избор”, по заявка на ръководствата на училищата.	2013 г.	ОБСНВ и ПИЦ към Община Габрово, Младежки съвет по наркотични вещества	Средства от Републиканския бюджет за делегирани дейности /ОБСНВ и ПИЦ към Община Габрово/
Организиране и провеждане на кампания във връзка с 31 май – Световният ден без тютюнопушене.	май 2013 г.	Общински съвет по наркотични вещества, ЦОП, БМЧК, ИМКА, РЗИ	Средства от Републиканския бюджет за делегирани дейности /ОБСНВ и ПИЦ към Община Габрово/, БМЧК, ИМКА, РЗИ
Организиране и провеждане на кампания във връзка с 26 юни – Световен ден за борба с наркоманиите.	юни 2013 г.	Общински съвет по наркотични вещества, ЦОП, БМЧК, ИМКА, РЗИ	Средства от Републиканския бюджет за делегирани дейности /ОБСНВ и ПИЦ към Община Габрово/, БМЧК, ИМКА, РЗИ
Организиране и провеждане на кампания във връзка с 14 февруари – Св. Валентин и Трифон Зарезан.	февруари 2013 г.	Общински съвет по наркотични вещества, ЦОП, БМЧК, ИМКА, РЗИ	Средства от Републиканския бюджет за делегирани дейности /ОБСНВ и ПИЦ към Община Габрово/ БМЧК, ИМКА, РЗИ
Организиране и провеждане на Антиспин кампании.	февруари май декември 2013 г.	Сдружение „Социален диалог 2001”, Клуб Компас, БЧК - Габрово	Програма „Превенция и кнтрол на ХИВ/СПИН” към МЗ, финансирана от Глобален фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария, БЧК
Провеждане на обучителни сесии за превенция на ХИВ/СПИН и полово предавани болести по подхода „Връстници обучават връстници”.	2013 г.	Сдружение „Социален диалог 2001”, Клуб Компас	Програма „Превенция и кнтрол на ХИВ/СПИН” към МЗ, финансирана от Глобален фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария
Повишаване качеството и	2013 г.	БЧК – Габрово	БЧК

разширяване обхвата на обучението по първа помощ (първа долекарска помощ, първа психологична помощ и психосоциална подкрепа); провеждане на обучения по репродуктивно здраве.			
Създаване на клубове на БМЧК в малките населени места.	2013 г.	БЧК – Габрово	БЧК
Организиране и провеждане на дейности, свързани с повишаване информираността и изграждане умения по отношение здравословното хранене и двигателната активност, подобряване и контрол на сексуалното и репродуктивно здраве, ограничаване на тютюнопушенето и употребата на алкохол.	2013 г.	РЗИ - Габрово	Министерство на здравеопазването
Организиране и провеждане на дейности, свързани с повишаване информираността и изграждане умения по отношение на здравословния начин на живот сред учениците	2013 г.	Обществена коалиция за здраве - Габрово	Община Габрово
Организиране и провеждане на Кръгла маса на тема „Спорт и свободно време, спорт и психично здраве”.	2013 г.	МО на БСП	БСП
Организиране и провеждане на лекоатлетически крос по повод Денят на българския спорт.	17 май 2013 г.	Община Габрово	Община Габрово
Провеждане на УзанаПолянаФест – форум на зелените идеи и технологии в действие.	юли 2013 г.	Гражданско дружество "УЗАНА ФЕСТ"	МОСВ (ПУДООС) Община Габрово, партньори
Организиране и провеждане на Национална екоинициатива „Узана”.	септември 2013 г.	Община Габрово	Община Габрово
Инициране на доброволчески кампании за проектиране, изграждане, възстановяване и почистване на вело маршрути, съвместно с Община Габрово и	2013 г.	КК „Исполин”	КК „Исполин”, Община Габрово, партньори

училищата.			
ПРИОРИТЕТ 4. ПРЕВЕНЦИЯ НА СОЦИАЛНОТО ИЗКЛЮЧВАНЕ НА МЛАДИ ХОРА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ			
ДЕЙНОСТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ВОДЕЩА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Организиране и провеждане на кампания във връзка с 1-ви март, Великден, Деня на толерантността, Деня на християнското семейство и Коледа с участието на доброволци от МСНВ и клиенти на ЦОП към Община Габрово.	2013 г.	ЦОП към Община Габрово, ОБСНВ	Средства от Републиканския бюджет за делегирани дейности /ОБСНВ и ПИЦ и ЦОП към Община Габрово/
Реализиране на фондонабирателни кампании за подпомагане на деца в риск и нуждаещи се и работа с деца от социалните институции.	2013 г.	БЧК – Габрово	БЧК
Кандидатстване и участие с малки проекти по програма «Партньори за социална промяна»	декември 2013 г.	БЧК – Габрово	Фондация „Велукс”
Провеждане на поход за деца с двигателни увреждания «Включи се и ти».	юни 2013 г.	Сдружение „Мечти и отбори”	Проект, собствен ресурс, спонсори
Провеждане на кампания «Книгите – прозорец към душата на децата», с цел даряване на книжки за децата от Дома за медико-социални грижи за деца.	март 2013 г.	СНЦ „МФ 21 век”	СНЦ „МФ 21 век”
Реализиране на инициативи в областта на спортните дейности, с участието на младежи с увреждания и/или млади хора в риск.	2013 г.	КК „Исполин”	КК „Исполин”, партньори
ПРИОРИТЕТ 5. РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖКОТО ДОБРОВОЛЧЕСТВО			
ДЕЙНОСТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ВОДЕЩА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Предоставяне на пакет обучения за младежи и младежки лидери, ученически съвети и др.	януари - ноември 2013 г.	МИКЦ – Габрово	НЦЕМПИ по програма МИКЦ

Лятна академия за младежки лидери.	юни – август 2013 г.	ИМКА – Габрово	Проект
Доброволчески инициативи в училище/ или в общността.	ноември 2013 г.	ИМКА – Габрово	Проект
Годишна церемония за награждаване - Бал на доброволците.	декември 2013 г.	ИМКА – Габрово	Проект
Организиране на изложение на младежките неправителствени организации и читалища в Габрово и провеждане на дискусия, с цел планиране на съвместни дейности за създаване на връзки между НПО и бизнеса – за устойчиво младежко развитие в Община Габрово.	юни 2013 г.	Сдружение „Мечти и отбори”	Проект, собствен ресурс, спонсори
Провеждане на приключенски лагер в с. Дълбок дол за деца със и без увреждания. Лагерът се провежда в базата на сдружение «Общество за всички».	август 2013 г.	Сдружение „Мечти и отбори”	Проект, собствен ресурс, спонсори
Откриване на Коледен базар – За без пари.	декември 2013 г.	Сдружение „Мечти и отбори”	Дарения
Отпечатване на „Наръчник на доброволца” – за доброволци, работещи по превенция на наркоманиите	юни 2013 г.	Общински съвет по наркотични вещества към Община Габрово	Министерство на здравеопазването
Организиране на международен летен лагер за доброволци	юли 2013 г.	БЧК – Габрово	БЧК
Обучение "Млади лидери" - за развитие на лидерски качества и толерантно отношение към различията със средствата на спортната игра и изкуствата.	март – април 2013 г.	Сдружение „Мечти и отбори	Проект, собствен ресурс, спонсори

ПРИОРИТЕТ 6.

ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКАТА АКТИВНОСТ

ДЕЙНОСТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ВОДЕЦА ОРГАНИЗАЦИЯ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ
Дейности за набиране на средства за младежката банка. Разпределяне на средства за малки младежки инициативи и осъществяване на младежки	юни 2013 г.	ИМКА Габрово	Фондация Работилница за граждански инициативи

инициативи.			
Подготовка за реакция при бедствия, аварии и катастрофи сред децата и младите хора и стимулиране практическата реализация на усвоените познания в различни форми на младежка самодейност, в т.ч. Ученически екипи по първа помощ и Младежки аварийни екипи.	2013 г.	БЧК – Габрово	БЧК
Реализиране на проект «Пътят на боклука» – запознаване на младежите с ползите и важноста от разделно събиране на боклука и поставяне на кофи за такова събиране в училищата.	март – юли 2013 г.	Сдружение „Мечти и отбори”	НЦЕМПИ
Експериментално въвеждане на система за компостиране в две училища. Организиране на събитие с образователна цел. Демонстрация на разделно събиране, придружена с обяснения за двукомпонентното събиране на отпадъците. Инициатива по повод Деня на Земята – 22 април. Събитие със забавен и образователен характер.	2013 г.	Община Габрово ЗИП „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Габрово“	Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионен фонд на ЕС и от държавния бюджет на Република България чрез Оперативна програма Околна среда 2007 – 2013
Реализиране на проект «Младежки зони» – проучване на младежките зони в Габрово, локализирането и облагородяването им, изготвяне на карта, на която да бъдат отбелязани всички младежки зони в града.	май – октомври 2013 г.	Сдружение „Мечти и отбори”	Проект, собствен ресурс, спонсори
Организиране на доброволческа акция за почистването на местността Узана, във връзка с Деня на земята /22 април/ и Седмичата на гората.	април 2013 г.	Посетителски информационен център „Узана” към Община Габрово	Община Габрово
Участие на доброволци от МСНВ в двудневен семинар-	май 2013 г.	Общински съвет по наркотични	Министерство на здравеопазването

обучение, с участието на младежи от 4 града на страната и създаване на национално младежко движение „Мрежата срещу дрогата”.		вещества към Община Габрово	
Организиране на младежки инициативи по повод Международния ден на младежта – 12 август.	август 2013 г.	Община Габрово	Община Габрово; партньори
Организиране на Ден на отворени врати в Община Габрово, във връзка с Деня на българската община – 12 октомври.	октомври 2013 г.	Община Габрово	Община Габрово
Организиране и провеждане на събитие в рамките на Национална кампания «Бъди Грамотен» - в Деня на българската просвета и култура.	24 май 2013 г.	Образователен портал Академика БГ, Община Габрово	Община Габрово

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Успешната реализация на Годишния план за младежта зависи от наличието на координация между всички институции и организации, работещи по проблемите на младите хора.

Общински съвет Габрово:

- ✓ сътрудничи с териториалните структури на централни държавни органи и гарантират участието на младите хора при формулирането, изпълнението и отчитането на общинските политики за развитие на младежта;
- ✓ обсъжда и приема Общинския годишен план за младежта;
- ✓ обсъжда и приема отчет за изпълнението на дейностите, заложи в Общинския годишен план за младежта за предходната година;
- ✓ създава с решение Общински консултативен съвет по въпросите на младежта.

Кметът на Община Габрово:

- ✓ работи в тясно сътрудничество с Министерството на образованието, младежта и науката, с областния управител и с младежките организации, когато се разглеждат въпроси, свързани с политиката за младежта;
- ✓ анализира състоянието на младежта в общината и изготвя проект на Общинския годишен план за младежта;
- ✓ предоставя на областния управител Общинския годишен план за младежта и отчет за изпълнението на дейностите, насочени към младежите на територията на общината за предходната година;
- ✓ подпомага се от Общински консултативен съвет по въпросите на младежта, при провеждане на общинската политика за младежта;
- ✓ ръководи, организира и координира дейността по изпълнението на Общинския годишен план за младежта;

- ✓ осигурява отчетност, публичност и прозрачност на общинската политика за развитие на младежта.

Общинският консултативен съвет по въпросите на младежта /ОКСВМ/:

- ✓ подпомага и консултира Кмета на Община Габрово при провеждане на общинската политика за младежта;
- ✓ съгласува Общинския годишен план за младежта и отчета за изпълнението на дейностите, преди приемането им от Общински съвет – Габрово;
- ✓ осъществява действия по наблюдение, оценка и актуализация на Общинския план за младежта;
- ✓ популяризира дейностите, заложи в Общинския годишен план за младежта;
- ✓ съдейства за привличането на младежите в обществения живот и стимулиране на участието им във вземането на решения, касаещи техните интереси.
- ✓ координира интересите на младите хора в различни области – образование, култура, спорт, екология, здравеопазване, труд и социална политика, неформално обучение, свободно време и развитие на местните общности, чрез:
  - участие във формирането, осъществяването и оценката на младежка политика;
  - застъпнически кампании;
  - международното младежко общуване;
  - сътрудничество с общинските и държавните органи и администрация.

Младежките организации /неправителствени организации, младежки структури към политически партии, ученически младежки съвети, студентски съвет, спортни клубове/ и организации и институции, работещи по проблемите на младежта:

- ✓ осигуряват младежко участие и представителство при формулирането и изпълнението на политиките за младежта;
- ✓ работят в тясно сътрудничество с местната власт и участват активно в дейността на ОКСВМ;
- ✓ дават предложения за включване на дейности в Общинския годишен план за младежта и отчитат изпълнението на инициативите на организациите през предходната година.

V. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Общинският консултативен съвет по въпросите на младежта в Габрово ще инициира и изпълнява действия по наблюдение, оценка и актуализация на Общинския годишен план за младежта.

Наблюдението има за цел получаване на обратна връзка и предотвратяване на рисковете пред изпълнението на Общинския годишен план за младежта. Наблюдението ще се извършва регулярно, по време на заседанията на ОКСВМ, провеждащи се минимум един път на два месеца.

Оценката анализира степента на изпълнение на заложените в плана инициативи, както и цялостното въздействие на реализираните дейности върху младежката общност. Оценката ще се изготвя един път годишно от ОКСВМ на база разработени от съвета индикатори и ще бъде представена в годишния отчет за изпълнение на плана.

Общинският годишен план за младежта може да бъде актуализиран на заседанията на ОКСВМ, като младежките организации и институциите могат да

предлагат включване на нови дейности в плана, както и да предложат отпадането на такива.

Част от младежките дейности на територията на общината се реализират от неправителствени организации и тяхното финансиране зависи в повечето случаи от успешното защитаване на проекти по различни европейски и национални програми. В тази връзка, трудно могат да се направят дългосрочни прогнози за дейностите, които те ще реализират. Това налага Общинският годишен план за младежта да бъде максимално гъвкав и отворен за актуализация през целия годишен период.

VI. РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Общинският годишен план за младежта е съгласуван с организациите и институциите, включени в ОКСВМ. На демократичен принцип в него са включени всички инициативи, предложени от младежите, за които е осигурено нужното финансиране.

Общинският годишен план за младежта ще бъде публикуван на официалната електронна страница на Община Габрово и ще бъде достъпен за цялата общност.

На база на годишния план, в общинския месечен календар на събитията, публикуван на сайта на Община Габрово, ще бъдат отразявани предстоящите младежки дейности и инициативи на територията на общината и ще се поддържа актуалната информация за тях.

ПРОТОКОЛ № 3

Днес, 23 януари 2013 г., от 16.00 ч., в Община Габрово, зала „Заседателна“ се проведе заседание на Общинския консултативен съвет по въпросите за младежта (ОКСВМ). От поканените 30 /тридесет/ члена, на заседанието присъстваха 20 члена на ОКСВМ и 4-ма представители на други организации, невключени в състава на консултативния съвет.

На заседанието присъстваха и:

- ✓ Полина Тихова – Секретар на Община Габрово;
- ✓ Павлина Макашелова – Ст. експерт в дирекция „Образование и социални дейности“ - водеща протокола от заседанието;
- ✓ Севдалина Ненкова – старши експерт в отдел ПИР;
- ✓ Елица Ангушева – младши експерт в отдел ПИР;
- ✓ Магдалена Георгиева – счетоводител в Община Габрово;

Заседанието се проведе при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Съгласуване на Общинския план за младежта за 2013 год.
2. Определяне на приоритетите на Програма «Култура и младежки дейности» за 2013 год., свързани с финансиране на младежките дейности.
3. Избор на представители за членове на Експертната комисия - Орган на управление на целевите средства по Програма «Култура и младежки дейности»
4. Разни .

По предложение на водещия на заседанието последната точка бе изтеглена в началото. Г-жа Ненкова представи пред участниците в заседанието информация за предстоящо кандидатстване с проектно предложение от Община Габрово, в което има възможност да се включат доброволци от младежките организации. Информацията бе приета с интерес и бе договорено поддържане на контакти между г-жа Ненкова и заинтересованите организации.

По точка 1

Проектът на Общински план за младежта бе изпратен предварително на членовете на ОКСВМ. Организационният секретар на ОКСВМ даде думата на присъстващите за мнения и предложения по предложения план. Мнението на участниците, които се изказаха, бе положително и плана бе оценен, като добър старт на съвместната работа между различните институции и организации в областта на младежките дейности. Единственият несъгласен с представения план бе г-н Венелин Велчев от Център за кариерно ориентиране – Габрово /лицето не е член на ОКСВМ/, според който така предложения план, с включени дейности на много организации, предполага «двойно отчитане» на дейностите. Аргументите му не бяха приети от останалите присъстващи.

Планът бе подложен на гласуване. 19 от членовете на ОКСВМ гласуваха «ЗА» предложения план, а един член бе «въздържал се».

Съгласно Закона за младежта, след съгласуването на Общинския план за младежта от ОКСВМ, той може да бъде предложен за приемане от Общински съвет – Габрово.

По точка 2 и точка 3

Двете точки бяха свързани със финансирането на младежките дейности и предварителната идея да бъде разширена общинската Програма «Култура» за финансиране на малки проекти в Програма «Култура и младежки дейности».

Г-жа Магдалена Георгиева поиска думата и представи пред участниците мнението на Експертната комисия по Програма «Култура», която не е съгласна с промяна на съществуващия Правилник за финансиране на организации по тази Програма.

Участниците в ОКСВМ също категорично заявиха, че тяхното желание е финансирането на младежките дейности да бъде отделно от финансирането по Програма «Култура».

Взе се решение, тези въпроси да бъдат обсъдени на следващо заседание на ОКСВМ, което да се проведе на 31.01.2013 г., от 15.00 часа.

Протоколист:

Павлина Макащелова

Ст. експерт в дирекция „Образование и социални дейности“